

Tipy redakce

Stuart Jeffries
Grandhotel nad propastí
přeložil Petr Fantys
(Host, Brno 2022, 462 stran)

V roce 1923 se ve Frankfurtu sešla skupina mladých radikálních myslitelů. Později se jim začalo říkat Frankfurtská škola: Adorno, Horkheimer, Marcuse a pár dalších. Ještě když jsem na začátku tisíciletí studoval sociologii, padala ta jména pořád. Doháněla se kritická teorie za celé dvacáté století a tohle byl základ. Nikdo však o Frankfurtské škole nemluvil tak poučeně a zábavně jako Jeffries. Jeho *Grandhotel nad propastí* je stejný typ knihy jako *V existencialistické kavárně* Sarah Bakewellové. Kolektivní monografie čerpá z toho, že kritika společnosti není nikdy mrtvá, a zároveň vypráví všechny ty fascinující osudy myslitelů, rozbíjejících si čelo o to, že život vymyslet nejde. Věděli jste, že Adorno chtěl být scenáristou v Hollywoodu? (jn)

Richard Brautigan
Kůň, který musel zastavit
přeložila Olga Špillarová
(Volvox Globator,
Praha 2021, 262 stran)

Když Lawrence Ferlinghetti o někom řekne, že si rozuměl více s rybami než s lidmi, je jasné, že mě ten člověk musí zajímat. A měl by i další čtenáře. Od Richarda Brautigana, literárního idolu alternativní kultury konce

šedesátých let, toho v češtině naštěstí už vyšla spousta, i když některé knihy stále ještě chybějí. Jeden z dluhů byl splacen nedávno — obsáhlý výběr z poezie vydalo nakladatelství Volvox Globator. Konečně pořádný nářez Brautiganovy ryzí a syrové poezie plné tajemství a svěbytného humoru. Kniha je navíc bilingvní, čtenář si tak může Brautigana užít i v jeho původní podobě a zároveň sledovat, jak se s překladem vypořádala Olga Špillarová — skvěle!, stejně jako s překladem Brautiganovy knihy *Ano, rybí hudba* a *V melounovém cukru*. (rek)

Václav Cílek — Martin Polívka — Zdeněk Martin (eds.)
Český a moravský les. Jeho počátky, současný stav a výhled do budoucnosti
(Dokořán, Praha 2022, 464 stran)

Pokud má našince někde přepadnout environmentální žal, pak uprostřed zbytků lesů. Ve vysychajícím smrkovém pařezu se schází kůrovcová kalamita, ubývající srážky, omezená schopnost české krajiny zadržovat vodu nebo průmyslové lesnictví. Dalších svědectví netřeba, řekne si aktivista a dnes snad i nějaký ten politik. Jenže co si řekne takový les? Na to se snaží odpovědět širokospektrální kniha *Český a moravský les*, v níž desítky autorů popisují minulost i možnou budoucnost lesních porostů u nás, dopadů na zvěř i v odhospodářství nebo dřevozpracující průmysl. Podobná četba pomáhá proti žalu: mimo jiné připomínkou, že lesy jsou houževnatější než člověk. Akorát potřebují víc času. (zst)

Jan Škrob
Země slunce
(Veriditas, Stříbrná
Skalice 2021, 55 stran)

Od Škrobovy prvotiny *Pod dlažbou* uběhlo už šest let a každá jeho další

kniha je o něco syrovější než předchozí. I když se na této hraně pohyboval už v předchozích sbírkách, až *Země slunce* přináší svět plně fantastní, který může být obrazem naší vlastní apokalypsy, k níž pomalu směřujeme. Atmosférou kniha připomíná počítačové hry *Fallout* nebo obrazy Josefa Bolfa. Chvillemi básně působí jako návody na přežití po environmentální katastrofě, která zbaví Zemi lidstva. Bylo by krásné, kdyby tento text měl apotropaickou funkci. Tak jako tak jde ale o básnickou sbírku roku. A především také o neodpuštělné opomenutí letošního ročníku cen Magnesia Litera. (vmx)

Rutger Bregman
Lidstvo. Dějiny naděje
přeložila Veronika Horáčková
(Argo, Praha 2022, 426 stran)

William Golding byl mimo. Svůj román *Pán much* postavil na falešné představě o lidské povaze, v níž se odrážely jeho vnitřní běhy a neskrývané problémy s alkoholem, tvrdí nizozemský historik a novinář Rutger Bregman v knize *Lidstvo. Dějiny naděje*. On je naopak přesvědčený, že evoluční úspěch člověka je důsledkem jeho schopnosti spolupráce, sociálního učení a domestikace. Člověk člověku není vlkem, jak tvrdil Hobbes, pravdu měl spíše Rousseau — rodíme se dobří. Potvrzuje to prý skutečný příběh Pána much, který se odehrál v roce 1966 u ostrova Tonga a dopadl úplně jinak než slavný román. Při pohledu na zvěrstva, kterých se dopouští ruská armáda v Mariupolu, je to nadějeplná četba. (on) ●

